

Amerikanci 50 milj od Berlina

HITLERJEVO GNEZDO OBKOLJUJEJO; KONEC SE BLIŽA; DRUGE VESTI

Pariz, Francija. — Druga oklopna divizija devete ameriške armade, ki nosi ime "Pekel na kolesih", je dosegla v četrtek jutro mesto Magdeburg ob reki Elba, ki je oddaljeno od Berlina 62 milj. Druga ameriška kolona severno nad mestom pa je 55 milj od prestolnice. Ker se omenja, da so tudi Rusi na pohodu proti zapadu od reke Odre, se bodo vsak čas sestali Amerikanci in Rusi v bližini Berlina. Saljiva poročila omenjajo, da se ameriški vojaki že učijo rusko, da bodo znali Russe pozdraviti po rusko, ko se srečajo.

Zavezniška bojna črta na zapadu se je samo od torca večera do četrtka pomaknila naprej nad 55 milj. Angleži in Kanadci so dospeli do luke Emden in s tem Holandijo odrezali od nemškega stika. Bremen je pod topniškim ognjem in ne bo dolgo vzdržal. Sedma ameriška in prva francoska armada prodira v Bavarijo. Tretja ameriška armada je zasedla Schweinfurt, ki od zapadne češke meje le komaj 30 milj. Reka Elba je zdaj zadnja ovira na zapadu na potu proti Berlinu.

Naziji pošiljajo svojo bojno opremo v južno Bavarijo v gore, kjer se nameravajo, kakor že večkrat poročano vgnezditi in se braniti do skrajnega konca. Toda, ko bo Berlin zaseden in bo nazijska banda obkoljena v južni Nemčiji, bodo Zavezniki najbrže proglasili zmago in konec rednega vojskovanja. Z naziji pa bodo obračunavali potem kot z uporniki. (Dalje na 6. strani)

HITLER ODBAVLJEN — HIMMLER NOVI DIKTATOR

London, Anglija. — Angleški vladni krogi so baje prejeli vest, da je Hitler postal radi zadnjih zavezniških zmag tako zmeden, da ga je Heinrich Himmler enostavno postavil pod nadzorstvo, sam pa prevzel vso oblast nad nazijsko Nemčijo, kolikor jo je še izven zavezniške kontrole. Poročilo, ki sta ga objavila "Exchange Telegraph" in "British Press Association", pravi, da je Hitler "umirajoči mož" — tako slabo izgleda.

Drugo poročilo iz Nemčije omenja, da general Baber, poveljnik 16. zračnega oddelka nemške vojske in z njim vred 85 častnikov je bilo ustreljenih teden dni. Obtoženi so bili, da so nameravali dvigniti puč proti nazijski vladi.

V Breslau je skupina meščanov potem, ko so Rusi mesto obkolili, šla do poveljstva in izrazila, da je neumestno se še nadalje upirati Rusom, ker to samo povečuje žrtve brez vsakega upanja. Nazijski poveljnik je ukazal skupino aretirati in jo je dal sredi mesta ustreliti, omenja vest.

V Nemčiji zdaj naziji mobilizirajo nove obrambne oddelke, ki so jih krstili za "Hitlerjeve prostovoljske oddelke". Tranirajo jih v najbolj fanatičnem duhu. Well, dokler bo v Nemčiji kaj norcev, bodo naziji še lahko mobilizirali. Ko bo pa norcev zmanjkalo, bo kmalu zmanjkalo tudi Hitlerja in drugih nazijev.

DUNAJ V RUSKIH ROKAH; KOZAKI BLIZU BERLINA

London, Anglija. — Avstrijska radio oddaja je objavila v sredo večer, da so ruske čete zasedle zadnje tri okrožja dunajskega mesta in da Dunaj je zdaj popolnoma pod rusko kontrolo. Čete maršala Tolbukhina zdaj prodirajo ob obeh bregovih reke Donave proti Zgor-njem Avstrijskem, trdi vest. Razen male ozke odprtine je Dunaj popolnoma obkrožen in nemška posadka je morala najbrže pasti v ruske roke, kar jo ni zadnje ure pobegnilo iz mesta.

Zavzetje Dunaja smatrajo vojaški strategji za veliko zmago. Z zavzetjem Dunaja so se zdaj odprle ruskim armadam vzhodna vrata naprej proti Bavariji in severno zapadno proti Prazi, prestolnici Čehoslovaške. Pričakuje se zdaj hitrega ruskega napredovanja proti zapadu. Rusi so baje že naprej od Dunaja 45 milj.

Iz Stockholma došle vesti o-

Se pokopališča postanejo večkrat utrjene točke in bojna pozorišča v tej moderni vojni. Tukaj vidimo, kako en vojak drži bazuko, drugi pa puško in se borita proti Nemcem na nekem židovskem pokopališču v Alzaciji. Nagrobni kamni služijo za kritje Amerikancem 7. ameriške armade.

PREMOGARJI MEHKEGA PREMOGA PODPISALI POGODBO

Washington, D. C. — Končno je prišlo v tork zvečer do sporazuma med zastopniki premogarjev na polju mehkega premoga in med lastniki ter vladnimi zastopniki. Nekako 235 premogokopov bo radi gotovih razlogov prevzela vlada. Nova pogodba, dasi sprejeta še sedaj je veljavna za dobo od 1. aprila naprej, ko je potekla stara pogodba. Premogarji bodo na podlagi nove pogodbe dobili okrog \$1.30 poviška dnevno. Vlada pa je dovolila, da bodo lastniki povišali ceno premogu za okrog 25c pri toni. Lewis je svojo zahtevo za 10c od vsake tone, ki naj bi šli v unijski sklad za bolniške in druge podporne namene unije umaknil, prav tako je umaknil tudi zahtevo, da naj bi se organiziralo osebje, ki nadzira delavce. Premogokopi, ki jih bo vlada prevzela so v državah Pennsylvania, Ohio, Alabama, Virginia, Indiana, Tennessee in v Kentucky, kjer vladajo jako napete razmere med stavkarji in družbami.

VOJNA NAROČILA ZNIZALI

Washington, D. C. — Vojni department je znižal nekatera naročila zadnje dni. Tako n. pr. je znižano naročilo za izdelovanje topovskih krogel za 10%. Tudi naročila za tanke in drugo municije so nekoliko znižana.

KURILNO OLJE OSTANE ŠE NAPREJ POD KONTROLO

Washington, D. C. — Pomozni upravitelj za kurilno olje in petroleje Ralph Davies, objavlja, da kurilno olje in petrolej bosta ostala na kartah, kakor doslej tudi prihodnje zimo, če tudi vojna bi že zdaj menjala. Omejene zaloge zahtevajo še naprej glede kurilnega olja.

ROBOT BOMBA V CHICAGI

Chicago, Ill. — V poslopju Marshal Field & Co. v mestu je razstavljena nemška robot bomba, ki so jo Amerikanci zaplenili v Nemčiji. Občinstvu je na razpolago, da jo vidi.

KRATKE VESTI

— London, Anglija. — Dr. W. M. Hampton je napravil plavo steklo iz takih sestavin, ki odvrata toploto sonca in v vročini hladi. Obenem pa ima steklo tako lastnost, da pod njim pod obsevom sonca muhe poginejo. Pač nova zanimiva iznajdba.

— Atene, Grčija. — Nova grška vlada, ki jo je sestavljal admiral Voulgaris ima težave. Novi premier ne more najti primerne osebe za zunanje ministrstvo, kakor tudi ne za notranje zadeve in za pravosodje. Tudi uradništvo v večih oddelkih odklanja sodelovanje z novo vlado.

— Manila, Filipini. — Reševalni oddelek za nujne zadeve v letalskem koru, je rešil teden dni v Busuanga otoku dva ameriška zdravnika, ki sta delovala med gobavci v Cullon naselbini na Busuangi, ki je največja naselbina gobavcev na svetu. Nad 5000 gobavcev je na tem otoku. Otok je bil nad 3 leta pod japonsko okupacijo.

— Bruselj, Belgija. — Ameriški izvidni letalci so napravili pregled nad mestom Berlinom in njegovo okolico. Mesto samo je skoro popolnoma zapuščeno, pravi vest. Znamenje, da se je moralo prebivalstvo močno izseliti v druge kraje. Razdejane poslopj je veliko in od nekdanjega ponosnega Berlina so zdaj le same groblje.

— Washington, D. C. — Vojni urad je odredil, da bodo vse tranirane čete v Zdr. državah poslale čimprej preko morjev za vojno službo, da nadomestijo one, ki so se dosedaj borili na raznih frontah. Mnogim dosejanih borcem bo podeljen dopust. V Armadi služi 8,050,000 mož. Od teh je 5,150,000 na frontah preko morjev.

— New York, N. Y. — Skupina odličnih katoliških lajkov je na svojem zborovanju sprejela apel in istega objavila javnosti za večje in tesnejše sodelovanje med raznimi krščanskimi verami. Apel pravi, da prihaja čas, ko bo treba po zaključku vojne najtesnejšega sodelovanja v svetu, če hočemo obnoviti svet vsaj nekoliko.

— Stockholm, Švedska. — Poročilo iz Finske omenja, da so Finci začeli s splošno ofenzivo proti nazijem v deželi. Iz vseh krajev izganjajo nazije, ki beže proti Norveški, pravi vest.

"LEND-LEASE" ZAKON PODALJŠAN ZA NADALJNO LETO

Washington, D. S. — Senatska zbornica je potrdila in odobrila z enim glasom večine, ki ga je oddal podpredsednik Truman, "Lend-Lease" zakon za nadaljnjo dobo enega leta. Republikanski senatorji so se hudo trudili, da bi odkrnili predsedniku Rooseveltu oblast in moč, takoj, kakor bi vojna menjala. Zato so predlagali dodatek k zakonu, da oblast predsednika bi pri tem zakonu menjala takoj, kakor hitro bi bila zaključena vojna in da bi predsednik ne smel več sam določevati, komu naj se nakazujejo posojila, ali daje vojno blago izven dežele. Zakon je vojna nujnost, kakor znano, da more vlada hitreje poslovati in da ni treba radi vsake zadeve predenat po pooblastilo. O dodatku in o podaljšanju je glasovalo 39 senatorjev za, 39 pa proti. Ker pa ima v taki zadevi, kadar je za in proti, oddano enako število glasov pravico odločiti s svojim glasom predsednik senata, ki je podpredsednik Truman, je ta svoj glas oddal za, in podaljšanje "Lend-Lease" zakona, je s tem podaljšano za nadaljnje leto.

ZA REVIZIJO DRŽAVNE USTAVE

Springfield, Ill. — Državna zakonodajna, ki je pred par tedni imenovala posebni odbor, da prouči, če je revizija državne ustave v Illinoisu potrebna, je vzela večeraj na znanje, da je odbor z 18 glasovi proti 4 priporočil revizijo. Ustava Illinois je stara 75 let. V njej pravi, da je marsikaj, ki zahteva spremembe za sedanje nove razmere. Spremembe in dodatki bodo dani na glasovanje volilcem.

Skupno pokopane žrtve

Častnika sta izvedela, da je bilo od šest do 20 oseb pokopanih v vsakem posameznem grobu. Nekega dne so pripeljali v ta zavod 500 Rusov; tudi eden sam izmed njih ni več prišel živ iz tiste hiše. V zavodu je seveda gotovo število pravih bolnikov, ki se jim je res omračil um. Takih niso ubijali, ker jim niso bili nevarni. Ubijali so samo take, ki so bili pri zdravi pameti, pa so se jih hoteli iznebiti.

Izgleda, da so bile umorjene žrtve večinoma ruski delavci, moški in ženske, ki niso mogli več vstrajati pri težkem delu in pičli hrani. Nadalje je bilo umorjenih mnogo Poljakov in nekoliko Nizozemcev.

NAZIJSKA KLAVNICA ZA POSTAVNO UBIJANJE NEZAŽELJENIH OSEB

Limburg, Nemčija. — Ameriške čete so odkrile eno nemških "tovaren za umore", bolj in grozno gnusno, kakor bi si jih mogel zamisliti katerikoli pisatelj zločinskih in detektivskih povesti. Sodijo, da so naziji na tem kraju sistematično spravili iz tega sveta kakih 20,000 oseb, ki so jim bile "nezaželjene".

Pozorišče teh zločinskih umorov na debelo je bila neka umobolnica blizu Limburga. Ravnatelj je bil neki 70 let stari nazijski zdravnik, mož visoke postave in poln brazgotin po obrazu. Pomagala mu je močna 45 let stara načelnica bolniških postrežnic in neki upravitelj srednje starosti. V štabu so bili SS častniki iz Berlina.

Nemške civilne oblasti trdijo, da je bilo 15,000 žrtev zadušeni s plinom, nato pa sežganih, nadaljnih 5,000 pa jih je bilo usmrčenih s strupom in pokopanih v skupnih grobovih.

Naloga glavne postrežnice

Ta kraj sta podrobno raziskala dva častnika, eden angleški in eden ameriški. O tistem zdravniku pravita, da nista še nikdar v življenju srečala bolj zverinskega človeka. Delo načelnice bolniških postrežnic pa je obstajalo v tem, da je dajala vbojdljaje s smrtno iglo ženskam, ki so se jih hoteli iznebiti. Ta nežna stvarica je kakih šest čevljev visoka, zraščena kakor kakšen football igralec in grda kakor copernica.

Upravitelj, prihuljeno človeče srednje starosti, je naprej dovažal bolnike v zavod, potem pa je bil povišan, da jih je spravjal iz tega sveta. On je prvi dal razumeti obema preiskujočima častnikoma, kako je to podjetje poslovalo. Rekel je, da v zavodu nikdar ni bilo več kot 500 bolnikov ob istem času. Tudi jima je pokazal, da je bilo na pokopališču samo 481 grobov. Nekaj je bilo nanovo izkopanih, odprtih grobov. Povedal je, da so imeli vedno vsaj tri grobove pripravljene za naprej.

Čini pritoževati vsled neznosnega duha, ki je napolnil vso okolico, kadar so trupla sežigali. Potem so začeli usmrčevati žrtve na drug način. Vsakega so zabodli v srce z brizgalno iglo in mu vbrizgnili kapljico nekega silno močnega strupa, tako da je bila vsaka žrtev že v prvem trenutku mrtva. Zdravnik je na ta način spravjal na oni svet moške, njegova pomočnica pa ženske. Trupel niso potem več sežigali, ampak so jih začeli pokopavati v skupnih grobovih. Zdravnik trdi, da je storil le tisto kar mu je bilo ukazano in da je ravnal po nazijski postavi, ki dovoljuje takozvano usmrčevanje "iz usmiljenja". Taki postava je popolnoma zmotna in proti morali, tudi v slučaju, da je ne bi zlorabljali. Kako daleč tako morenje "iz usmiljenja" lahko pride, se najbolj vidi iz ravnokar opisanega slučaja. Nazijske oblasti so enostavno poslale nezaželjene ljudi v ta zavod, češ da so neozdravljivo bolni. Tam so jih pa lepo postavno "iz usmiljenja" pomorili, pa je bilo vse urejeno. Čisto preprosto in enostavno!

V zavodu so našli celo vrsto knjig, kjer so popisana imena žrtev, dan njihove smrti, in je tudi na kratko označeno, iz katere dežele so bila doma, drugih podatkov pa ni notri.

Knjiga o Trstu

Washington, D. C. — V Londonu je izšla nova knjiga "Liberation of the Yugoslav Coastline (Osvoboditev jugoslovanske obrežja)", ki jo je spisal profesor A. J. Taylor iz Oxford univerze. Knjiga poudarja, da mora biti Trst združen z Jugoslavijo.

VOJAKI IZ AVSTRIJE

Washington, D. C. — Beograjski radio je naznanil poročilo iz Slovenije, da je prišlo čez avstrijsko mejo v Slovenijo toliko avstrijskih borcev, ki se hočejo boriti proti Hitlerjevi Nemčiji, da je bilo mogoče sestaviti že drugi avstrijski bataljon v okviru jugoslovanske armade. Ta drugi bataljon nosi jugoslovansko vojaško obleko, z avstrijskim znakom na rami.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejeli. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZORI! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

KAJ IMAMO PRIČAKOVATI OD KONFERENCE?

Za mednarodno konferenco, ki se ima pričeti 25. aprila v San Francisco, na podlagi zaključka jaltske konference treh velesil — Anglije, Rusije in Združenih držav, vlada po vsem svetu prav veliko zanimanje. Jaltska konferenca je dovela vodilne državnike treh velesil do soglasanja v gotovih načrtih, ki se tičejo raznoterih vprašanj povojnega sveta. Toda podrobnosti jaltske konference ni mogla rešiti, ker te pač zahtevajo časa, proučevanja in mnogo strokovnjakov, ki se na taka vprašanja razumejo. Zato so veliki trije v Jalti pristali na to, da jaltski konferenci sledi druga konferenca, ki bo zaključke prve izvedla po najboljših mogočih načinih. Skoro verjetno pa je, da mnogi, ki so bili prisotni v Jalti, niso takoj videli ne spoznali, da bo imela druga konferenca, ki bo v San Francisco, silno težke naloge pred seboj. Ne samo težke, tudi sitne na vsi moč.

Jaltska konferenca premožno ni zadovoljila. Najbolj je razočarala n. pr. Poljake. Slednji so bili čisto sigurni, da bosta Churchill in Roosevelt pregovorila Stalina, da bi se za Rusijo odpovedal Curzonovi črti in še marsičemu drugemu. Zgodilo se je pa ravno obratno, in Poljaki so nezadovoljni. Prav tako mnogi drugi radi zaključkov glede drugih držav. Toda v Jalti najbrže ni bilo mogoče drugega doseči. Zato so določili, da se bo vršila druga konferenca v San Francisco in na to naj bi prišli vsi narodi razen osiženih seveda.

S stališča demokracije je ta mednarodna konferenca zelo idealna zamisel. Sestali naj bi se vsi zavezniški narodi in naj bi se lepo bratsko pogovorili, sestavili dober in za vse slučaje praktičen program za bodočnost in s tem programom naj bi v prijateljskem duhu obnavljali svet gospodarsko, socialno in politično, tako, da bi bilo v korist vsem narodom in da bi bili vsi zadovoljni. Ali je kaj takega mogoče? In pa, ali je svet že zadosti kulturni in civiliziran za take idealne naloge? Tu ima lahko vsak svoje pomisleke. Mi imamo pri tem take pomisleke, da kar tako gladko tudi pri tem idealnem cilju ne bo šlo. Vsestranskih sitnosti in težav ne bo manjkalo. A to ne sme strašiti. Zamisljeni cilji za to mednarodno organizacijo so tako idealni, pa tudi svetu in vsem narodom tako potrebni, da so vredni vsega prizadevanja in vse požrtvovalnosti.

Pri vseh lepih in svetlih idealnostih pa seveda ne smemo pozabiti, da so zraven ljudje. Ljudje pa smo slabici, podvrženi slabostim, in ena največjih slabosti človeka je sebičnost. In ta se sili v ospredje vseh psovod. Tudi pri tej mednarodni konferenci bo stala v ospredju, oziroma še stoji. In ta se rada zateka k vsaki intrigi, samo da dosega svoje cilje.

Kot neke predpriprave za to splošno mednarodno konferenco sta bila že sestanka v Bretton Woods in drugi v Dumbarton Oaks. Prvi sestanek je bil bolj gospodarskega značaja. Drugi, kako zaščititi svet v bodočnosti pred novimi vojnami. Oba sta bila važna in sta marsikaj odkrila, pa tudi pripomogla do važnih zaključkov. Te zaključke bodo v San Francisco na novo predložili in zastopniki narodov se bodo morali odločiti za nje ali proti njim. Dalje se bodo morale dežele obvezati, da jih bodo izvajale in upoštevale, kakor že bodo zaključki določali. Vse to je na mestu in velike važnosti.

Toda vmes pa silijo tudi s sitnimi zadevami. Tisti, ki jim ni vse pogodu kar je bilo na jaltski konferenci sprejeto, mislijo zdaj postaviti isto v ospredje pred to konferenco in izsiliti o istih mučnih vprašanjih javna glasovanja. To je pa nevarna reč za še vedno potrebno solidarnost med velesilami.

Za primer vzemimo: Rusi so gotovo že povedali svoje zahteve glede Dardanel. Ako ne, jih pa še bodo. Well, po mnenju nekaterih bi moralo to vprašanje pred konferenco in bi o njem glasovali. O Rusiji bi radi videli, da bi imela le en glas. Anglija naj jih pa ima šest. Vse zapadne države in vse arabske države bi glasovale proti Rusiji. Rusija z

enim samim glasom bi bila v taki manjšini, da bi za vedno pogorela v vsakem slučaju. Pa bo marsikdo rekel, na podlagi pravega demokratičnega reda je to čisto pravilno. Seveda je. Kaj pa to je tudi v redu, da je Rusija žrtvovala nad 80 milijonov svojih sinov, da je svet rešila pred Hitlerjem? V takih slučajih bi pa smel imeti proti njej vsak cigan glas? In še cela vrsta takih vprašanj bi bila. To proučite, pa boste kmalu sodili drugače.

Pa je že mnogo nergačev, ki hočejo, da bi ravno tako bilo in da bi Rusijo potem ob vsakem takem vprašanju diskreditirali na vse mogoče načine. V Moskvi to slutijo, kakor izgleda, in zato bodo najbrže konferenco le bolj opazovali. Po kakih političnih trnjah ne bodo hlatali, ker Rusija je prevelika riba in po mnogih preizkušnjah premočra, da bi se dala premotiti kar tako.

To niso preveč razveseljiva znamenja. Zato pa je potrebno, da bodo zastopniki vseh dežel tudi globoko iskreni do drug drugega, ker le v medsebojnem zaupanju in pa iskrenosti bo mogoče najti zadovoljivo rešitev za mnogobrojne svetovne probleme po vojni.

Upajmo na najboljše.

PISMO IZ JUGOSLAVIJE

Kemmerer, Wyo.

Čenjeni g. urednik:

Tukaj Vam pošiljam pismo iz Balkana, da bi ga na slovensko prestavili in priobčili v Vašem listu, da bodo naši ameriški rojaki videli, kako je zdaj na Balkanu. Pismo, ki ga je poslal ameriški slovenski fant, poročnik pri ameriški vojaški posadki na Balkanu, mi blagovolite vrniti. S prijateljskim pozdravom

Konst. Podlesnik.

Jugoslavija,
11. marca 1945

Čenjeni:

Zadnja dva meseca se vedno premikam iz enega kraja v drugega, tako da sta me v vsem tem času komaj dve pismi dosegli. Gotovo čaka name že cel žakelj pošte. Upam, da me kmalu ujame.

Kolikor sem videl Jugoslavije, mi zelo ugaja — veliko bolj kot Italija ali kateri koli drugi kraj, kjer sem bil v zadnjih dveh letih. Dežela tukaj je krasna, zdi se, da je podnebje ugodno, ljudje so pa iz najboljših moke. Je sploh ni primere med Italijani in Jugoslavnimi. Italijani so umazani, nočejo delati ali pomagati iz svoje volje, zraven tega so najboljši uzmoviči na svetu. Jugoslavnimi tukaj so revni in nimajo nič, vendar so kar najbolj snažni in se ne bojijo dela, ampak vsak si najde opravke, kjer le more, in se trudi, kolikor največ more. Pri nas imamo tri jugoslovanske kuharice in kako vam znajo kuhati! Zdi se, da znajo napraviti okusno jed skoraj iz nič. Kar smo v armadi, še nismo jedli tako dobro pripravljene jedi. V Italiji smo imeli tri italijanske kuharice; hrana je bila vedno za nič, vse je bilo umazano kot le kaj, živil so pa porabile najmanj trikrat toliko kakor naše sedanje kuharice. Pred nekaj dnevi smo imeli nekaj Jugoslovancev, da so nam izlagali neko ladjo. Cel dan in po noč so delali in težke tovore prenašali na hrbtnih. Drugega niso dobili kot nekoliko živeža. Nekateri so bili tako trudni, da so komaj stali na nogah, toda nobeden se ni pritoževal in še toliko ne prenehal, da bi si malo odpotil.

Na vsaki hiši, vsakemu pismu in vsakemu časopisu so besede "Smrt fašizmu! Živio Tito!" Otroci vsepovsod prepevajo pesmi o Titu in skoraj vsak nosi rdečo zvezdo na klobočku. Ljudje so se trdno zavzeli, da poženejo Nemce in Italijane, brez ozira, koliko njihovih življenj bo to stalo. Na splošno izgledajo ljudje zdravi, ne morem pa tega trdit o mladih otrokih, ki izgledajo, da nimajo zadosti jesti.

Politično stanje tukaj je tako, da ga slabšega najbrže ni nikjer drugje na svetu; dežela ni daleč od revolucije. Četudi je bilo na tisoče ubitih tukaj, ljudje še nimajo zadosti in so pripravljene drug drugega ubiti in tudi ubijajo drug drugega. Ljudstvo samo tukaj je dobro, ali njegovi voditelji so slabi. Vsak človek ve, da ga drugi opazujejo in vsak se boji... Ljudje tukaj nas imajo radi in nam pomagajo, če le morejo, toda iz druge strani jih razgovarjajo, naj se preveč ne pečajo z nami, zato se mnogi izmed njih bojijo govoriti z nami, četudi se jim vidi, da bi radi. Komunistem je v popolnem razmahu tukaj, in ljudi silijo, da postanejo komunisti. Stanje tukaj je popolnoma drugačno kakor si večina ljudi v Zedinjenih državah predstavlja. Ljudje niso svobodni.

Pozdravljeni!

Domačin.

Mr. Podlesniku smo hvaležni za poslano zanimivo pismo, ki kaže, kako član ameriške vojaške komisije gleda na razmere v Jugoslaviji. — Urednik.

PISMA IZ EVROPE

Postal John R. Gostisha

XIV.

"Nekje na Luksemburškem"

10. novembra 1944

Draga mi Ma in Ata:

Pozdravljeni! Pred nekaj dnevi sem dobil pismo, ki ste ga odposlali 23. oktobra. Mama so praznovali svoj god 22. oktobra, pa jim nisem poslal voščila. Imel pa sem zaznamovan njihov rojstni dan, ki je bil včeraj. Sem se tukaj ustavil v katedrali zvečer za nekaj časa in sem molil za Vas, Ma, in ravno tako za Ata.

Sem res z veseljem prebral tisti odlomek iz mojega pisma, ki ste mi ga poslali iz Am. Slovenca, ampak moram reči, da je bila marsikatera beseda popravljena. Vidim, da bi znal veliko lepše pisati v slovensčini, ko bi prebral slovenske časopise. Bilo je res dobro priobčeno, in če te majhne novice, ki Vam jih popisujem, naše ljudi zanimajo, lahko tu in tam še kaj pošljete Am. Slovincu. Se lepo zahvalim g. uredniku, ki to stvarino tako lepo priobčuje. Predvčerajšnjim sem dobil dve injekciji v ramo. Zdaj je bilo že eno leto, odkar me niso zbadli za vročinsko bolezen (typhoid) zato so morali to spet napraviti. Drugo injekcijo so mi dali proti ustnemu krču (lockjaw, tetanus). Zdravnik mi je pravil, da med to vojno še ni videl nobenega ameriškega vojaka, ki bi imel usni krč, pač pa je pred kratkim zdravil štiri nemške vojake ujetnike in dva sta umrla vsled usnega krča, ker jim Nemci niso dali in-

jekcije zoper to. Tisti "typhoid shot" me pa vsako pot napravi bolnega za par dni; cel život in vse kosti me boljijo in se počutim, kot bi imel vročino. Danes je tretji dan in sem že precej boljši. Nekateri morajo po teden dni ostati v bolnišnici po tistem vbrizganju. In le malo je manjkalo, da mi zdravnik ni dal dvakrat injekcijo proti vročinski bolezni. Ravno se je pripravljal, da mi bo drugič vbrizgnil zdravilo zoper "typhoid", pa se je zadnji trenutek domislil, da mi je tisto že dal; tako mi je dal potem zdravilo zoper "tetanus". Če bi se bil zdravnik zmotil in mi res dal dvojno injekcijo prvega, mislim, da bi jaz bil precej bolan.

Zadnji teden sem se peljal gori v Liege, v Belgiji. Pot od tukaj do tja gori je res lepa, ker je veliko gozdov, v njih pa največ smrek. Videl sem tudi smreke, ki ima bolj zlate igle. Pravijo, da so te vrste smreke edine, ki izgubijo igle pozimi. Na enem kraju se cesta zavije sedem ali osemkrat sem in tja, kakor n. pr. na Sheridan Road v Lake Forest, ali ko se gre proti Chicagu. Liege je staro mesto in ni izgledalo, da bi bilo znatno udarjeno, razen na otoku reke Meuse in okoli železnice. Mostovi so bili vsi podrti. Na nekem kraju smo šli čez reko po pontonskem mostu, to je mostu zgrajenem na majhnih čolnih. Nismo se dolgo ustavili. Imeli smo važen opravke, potem pa dolgo pot nazaj. Ko smo se obrnili proti domu, je začel sneg padati zelo na gosto. To je bil prvi sneg za nas tukaj letos. Je bilo precej mrzlo v odprtem "jeepu", ampak smo dobro oblečeni. Ustavili smo se v nekem hotelu, pri ljudeh, ki so bili znani enemu mojih tovarišev. Šli smo kar v kuhinjo, kjer so nam postregli z vročo kavo in omeletam. Pri peči smo se prav dobro ogreli, potem pa je bilo treba spet naprej.

Zdaj se bomo spet preselili. Včeraj sem se peljal na naš novi kraj, ki je prav majhno farmarsko mesto, vendar pa ima par hotelov, ker pred vojno so turisti hodili v to okolico. Predstavili so me županu, ki me je vzel na edini hotel, ki še ni bil oddan. Žena, ki ima tisti hotel, je vdova in ni bila pri volji nas vzeti ter se je na vse načine izgovarjala. Rekla je, da govori samo francosko in nemško in bi nas ne mogla dobro razumeti. Potem jo je skrbelo, kaj bi drugi ljudje rekli, ko bi imela vojake pri sebi. Tudi ne more kuhati za toliko ljudi. Povedal sem ji, da nas bo lahko razumela, ker bo zmeraj kateri pri rokah, ki zna francosko. Tudi ne bodo ljudje nič več govorili, kakor so takrat, ko je imela pri sebi nemške vojake. Vedel sem namreč, da je imela Nemce tam, preden so odšli nazaj v Nemčijo. Po malem sem jo pregovoril, da se je udala. Zdelo se mi je, da se je bala, da bo preveč dela z nami in da morda ne bo plačana. Razložili smo ji, kako ji bomo plačevali, in ji bomo še eno žensko dobili, ki ji bo pomagala. Tako je bila čimdalje bolj pri volji. Sobe so lepe in čedne, ampak brez gorkote. Hotela je, da bi po dva spala v vsaki sobi, da bi imela ostale sobe na razpolago za druge ljudi. Povedal sem ji, da mi nikoli ne spimo skupaj, ker nismo bili nikoli tako navajeni. Bilo je še dosti pregovarjanja o tem, nazadnje nam je pa le dala vse sobe, da imamo vsak svojo, ker ima vsak svoje pose. Morda bo malo mrzlo, pa ker imamo debele vojaške koce, morda ne bo preslabo. Samo da smo znotraj. Potem sem se nazaj sem pripeljal, popolne sem pa našega komandanta tja zapeljal, da si je sam vse ogledal. Bil je zelo zadovoljen. Zdaj je bila vdova že veliko bolj prijazna in nama je dala malo žganja. Mislim, da je tisto žganje sama naredila. Re-

kla je, da je skuhan iz drobnih češpelj. Zdelo se mi je ravno tako, kakor ga je bilo dosti med prohibicijo. Posebno mi ne ugaja, ker je preveč ostro.

Danes sem se kopal v nekem kopališču tukaj v mestu. Ne v banji, ampak sem stopil pod "shower". Imajo toplo vodo celi dan, ker so ameriški vojaki preskrbeli premoč od drugod. "Shower" ali pršilna kopal je res ameriška navada. To se vidi, ko pridejo naši vojaki v mesto iz raznih krajev na truhkih in džipih. Nekateri so polni blata, ker prebivajo zunaj na farmah ali pa v šumah dan za dnevom. Se res veselijo te naprave. Slišal sem enega fantov, ki je pripomnil: "Ko bi zdaj imel še drugo, čedno obleko, da bi se lahko preoblekel!" Vsak vojak seveda nima prilike, da bi si dal svojo obleko oprati. Nekateri morajo nositi kar blatno obleko, dokler ne pride prilika, da jo lahko dajo oprati. Kakor sem že omenil, je bilo letos tukaj veliko dežja, zato pa tudi veliko blata, in vojaki v mnogih krajih kar prebivajo v blatu.

Zdajle zvoni tukaj v cerkvi in zdi se mi, da pojejo zvonovi ravno tako kakor doma v cerkvi Matere božje. Tako si predstavljam, da sem doma pri Vas ob šestih uri zvečer in da bomo šli kmalu večerjat. Vaša juha mi že diši in vem tudi, da bo ena velikih sklad polna solate. Seveda mi prav nič ne manjka kar se jedi tiče, vendar mi dostikrat pridejo skomine po Vašem kuhanju.

V kratkem boste imeli Zahvalni dan. Upajmo, da bomo drugo leto vsi skupaj doma na ta dan in bomo res imeli Zahvalni dan. — Z Bogom.

Vaš
Janez.

GLAS IZ ORGANISTOVSKIH VRST

Sheboygan, Wis.

Čenjeni g. urednik:

Dovolite mi, da se Vam in Rev. James Chernetu javno zahvalim za njegov zelo zanimivi članek o Antonu Bisalu, priobčen v Vašem listu.

Pesem "Marija, pomagaj nam ti," ki jo je Father Cherne prinesel iz Evrope in ki mi jo je Rev. Anton Schifferer tako prijazno poslal, prepevam z vse globokejšim izrazom in vse večjo gorečnostjo, odkar smo brali članek o Antonu Bisalu. V nedeljo zjutraj na poti k maši me mnogo faranov opomni, naj je nikar ne pozabimo zapeti. Pa tudi nekateri pevci so do skrajnosti ganjeni, ko prepevajo te lepe, žalostne besede.

Težko pričakujem nadaljnjih Fathrovih zanimivih člankov o njegovih izkušnjah in doživljajih v Evropi.

Zelim Vam vse najboljše!
Stanka Franchich.

TA PESEM JI NAJBOLJ UGAJA

La Salle, Ill.

Izmed vseh pesmi, ki smo jih nekdanj v starem kraju peli v žoli, mi je najbolj ostala v spominu Popotnikova pesem. Morda zato, ker dostikrat govori naravnost iz srca vsem nam, ki smo se izselili iz stare domovine. Takole se glasi:

POPOTNIK

Popotnik pridem čez goro,
Od doma jemljem še slovo
In kamor se oko ozre,
Povsod se mi nov svet odpre.

Tud tukaj sonce gre okrog,
Dolino vidim, hrib in log,
Pa naše sonce bolj bližji
In hrib naš lepše zeleni.
Tud tu cveto cvetličice,
Po njih šume čebelice,
Pa naših rož je lepši cvet,
Čebelic naših slajši med.

Skoz mesta hodim in vasi,
Povsod drugač se govori.
Jaz tuje nikogar ne poznam
In med ljudmi povsod sem sam.

(Dalje na 5. strani)

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Matevž Baškovec umrl

Chicago, Ill. — V nedeljo 8. aprila je na domu pri svojem sinu na 3261 Ogden Ave. umrl naš splošno znani in priljubljeni slovenski rojak Matevž Baškovec, star 77 let. Ze dalj časa je bil bolan, nazadnje ga je pa nenadoma prijel srčni krč. Doma je bil iz vasi Žejno pri Čatežu ob izlivu Krke v Savo. Zapušča 10 sinov in eno hčer ter 18 vnukov in enega pravnuka. Pogreb je bil v četrtek 12. aprila iz Zefranove kapele v cerkev sv. Štefana, kjer je bila opravljena pogrebna sv. maša, nato pa na Resurrection pokopališče. Preostalih naše sožalje, blagemu pokojnemu pa, ki je bil celo svoje življenje vedno pripravljeno pomagati komur je le mogel, naj Bog da večni mir in pokoj, med nami pa naj ostane v najlepšem spominu.

Martin Gramc umrl

Chicago, Ill. — Dne 6. aprila je doma na 2047 W. 21. St. umrl rojak Martin Gramc, star 65 let. Doma je bil iz vasi Lence pri Krški vasi na Dolenjskem. Zapušča dva sina in dve hčeri. Pokopan je bil 11. aprila na pokopališču sv. Vincencija v La Salle, Ill. — Preostalih naše sožalje, pokojnemu pa naj sveti večna luč.

Smrt letalca

Chicago, Ill. — V torek 10. aprila je bil na pokopališču sv. Jožefa pokopan 23 letni 2nd Lt. Rodger G. Bates, U.S.M.C.R., iz 2245 W. 23. St., ki se je smrtno ponesrečil z letalom v Cherry Point, North Carolina. Zapušča starše in eno sestro. Njegova mati je hči znane rojakinje Mrs. Frances Keržičnik (Kerick), ki je umrla o Božiču.

Glas iz ujetništva

Waukegan, Ill. — Znani rojakinji in pogostni dopisovalki v Am. Slovenca Mrs. Jennie Keber je postalo srce veliko lažje, ko je te dni po preteku štirih mesecev dobila glas od svojega mlajšega sina Pvt. Joe G. Keber, ki je bil od 27. novembra 1944 naprej pogrešan. Zdaj se je oglasil iz nemškega ujetništva in piše: "Hello, Mama in Ata! Vem, da ste zelo v skrbeh zame, pa ni treba skrbeti. Počutim se dobro. Pišite mi in mi pošljite kakšen zavoj po Rdečem križu. Vaš ta mali sin Jožek."

Županske volitve

Willard, Wis. — V Hendren Town je bil ponovno izvoljen za župana rojak Mr. Joseph Vershay, v Self Town pa Mr. Arthur Wagner. — L. P.

Vesti iz Minnesote

Ely, Minn. — Velikonočno številko Am. Slovenca smo tukaj prejeli šele 4. aprila.

Dne 6. aprila so tukaj pokopali Terezijo Peternel, soprogo rojaka George Peternel iz 216 W. Sherida St.

Umrla je naročnica Novega Sveta Mrs. Elizabeta Janezich, 118 W. Camp St.

Tu v Ely danes (6. apr.) zopet sneži. — J. J. Peshel.

Bojna

Milwaukee, Wis. — V Deacones bolnici se nahaja že štiri tedne Mrs. Theresa Sedmak, soproga znanega lastnika Grove hotela na 616 So. 5th St. Podvrčeni se je morala težki operaciji, katero je srečno prestala in se nahaja zdaj na poti okrevanja.

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi berite novice iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovincu".

SPOMINI NA ALBANIJU

DOŽIVLJAJI IZ PRVE SVETOVNE VOJNE
FR. L.

Na Albanijo se spominjam kot na romantično balkansko pokrajino z vsemi njenimi lepotami, planinami, močvirji, hajduki, minareti, z malarijo, bedo in junštvom. Kdor pozna južno Bosno ali južno Srbijo, ta ne bo našel v Albaniji ničesar posebno novega. Muslimanska kultura, gospodarstvo bogatašev, stoletna zaostalost, bojni plesi, ostrorelci . . .

V l. 1917 in 1918, ko sem bil v Albaniji, je bilo tam precej Slovencev, toda posamezno raztresenih in tem so imena na glavnih cestah iz Drača na jug zvenela zelo znano: Kavaja, Rogožina, Pekinj, Ljušna, Berat. Kdor se še ni dovolj domače počutil, so ga spominjala na Slovenijo imena vasi: Selan, Krapeš, Zupan, Vojan, Selica, Kamnica, Visoka, Gradec, Dobrenj, Korita, Dobričani, Soja itd. Naši bratje Srbi in Hrvatje so tudi našli starih znancev: Morava, Jagodina, Kosovo, Gračani, Vojvodani, Bogdan; prelepe pogorje z večnim snegom, Tomorica, z najvišjim vrhom Tomorica Maja (2418 m) in manjšo goro Junče (938 m), ki te spet spominja na naše Janče. Prav sredi teh imen imaš po vrhu še nalašč selo Slovenj, da ne pozabiš, kje si doma. Pa to niso kraji ob črnoogrski ali ohridski strani, to so imena severno od Vojuje, 30 do 40 km južno od Tirane, prav blizu Adrije. Berat, najbolj južno mesto, leži ob cesti na Janino in ima staro ime Beligrad, njegovo predmestje pa je Gorica (ob reki Osum), 45 kilometrov zračne črte od Tirane. Na najbolj južnem delu, 20 km južno od Berata, je stala naša baterija ob vznožju gore Zelenike.

Vsa ta imena pričajo o stari slavi Dušana Silnega, srbskih carjev, bratov Mrnjavčevićev. Vsa ta zemlja je bila nekoč njihova last . . .

Naši Bosanci in Hercegovci so se hitro vživeli v albanske šege in navade, sadili so v bližini baterije tobak in luk ter se na večer, ko se je oglašil muzej z munare, klanjali Bogu . . .

Tudi obleka in zakrite ženske niso bile za nas nič novega. V južnih krajih nosijo Albanci v ušesu košček srebrne žice, prav preprosto zvite v uhan. Naš telefonski korporal, Zagrebčan, mi je razložil prav po zagorsko:

"Pazi ga, nosi ti rinčec kakti Kranjec!"

Jaz sem se pozneje pogledal v zrcalce, ali se mi še pozna v levem uhlju bodljaj "murčka", kot smo jih včasih nosili.

Albanija je zemlja malarije. Kdor bo anofeles uničil in izsušil močvirja, bo daroval narodu ogromno površino plodne zemlje in prideloval poleg drugega tudi riž. Domačini pred malarijo niso imuni. Ponoči so odhajali peš in na voze brezkončni transporti obolelih vojakov. Naša baterija je po enem letu imela od celotnega stanja samo enega častnika, 30 mož in 60 konj. Topov se malarija ni prijel . . . Ko so nam oboleli prvi konji, smo vprašali na poveljstvo, ali imajo tudi zanje zdravila. (Zoper malarijo je moštvo zjutraj pred kavo vpričo častnika moralo použiti kinin. Naši Bosanci so ga samo skrili pod jezik in ga nato izpljunili, češ da to možu škoduje . . .) Kdaj pa vendar nismo mogli dati kinina. Polkovno poveljstvo je odgovorilo na naše vprašanje samo: "Koža se mora odati provianturi". Takoj smo razumeli erarični jezik in zvečer smo imeli že prvi konjski gulaž.

Ublagi lepi konji, naši ponosni noriki. Med njimi je bila celo kobila, ki je bila v civilu angažirana pri cirkusu in je znala

plesati. Bila je naša radost in uživala je posebno nego. Ko je že obolela, je prišel k bateriji vojak, ki je bil klovn v civilu. Njegov cirkus je bil takrat v Hamburgu. Po očetu je bil fant pristojen nekam v Prlekijo, toda slovensko ni znal, rojen v cirkusu, na turneji bog ve kje. Hrvatsko je pa tolkel, toda tako "vojaško slovanščino", ki jo je razumel Banatčan, Čeh in Rus. S kobilom sta se takoj izvolala in mu je reval, že močno bolna, še nekaj zaplesala na znane cirkuske viže, ki jih ji je klovn igral na orglice. Čez par dni jo je pa malarija zvila in je šla v kotel med golaž . . .

Pri naši bateriji je služil kot albanski prostovoljec narednik (ognjičar) Ndok Gjeloši, doma iz Skadra, odgojen pri jezuitih v Rimu. To je bil tih in simpatičen Albanec. Ko smo tabornili pri Rogožini (na cesti pred Tirano), je nekoč izginil v gore ali kam. Vrnil se je čez dober teden . . . V Albaniji je krvna osveta zelo resna in dobesedna zaveda in tu v bližini je živel nekdo, ki je bil nekoč ubil njegovega bratrance. Ta mirni fant je po vojni streljal na dunajskem Ringu na kralja Zoga. Dobil je deset let ječe. V Albaniji, v svojem svobodnem okoliščju, je bil še prav dober strelec . . .

V Draču sem se med potjo na dopust seznanil v trgovini Bosanca Omera ef. Biševića s koronškim Slovincem praporščakom Miklom, najozjim rojakom Miklove Zale. Sanjarila sva o Jugoslaviji, o Gospe Sveti, o Zili . . . Po vojni je Lovro Mikl napravil doktorat iz medicine v Gradcu in nenadoma umrl kot mlad zdravnik. Efenđija Bišević, nekoč notar v Egiptu, je imel krasno trgovino.

Maja meseca sem doživel v Draču strahovito bombardiranje antantnih letal. Ko smo se drug dan kopali v morju, so zopet prileteli letalci. Skrili smo se med obrežno skalovje. Leteli so zelo nizko, krožili dolgo nad mestom, toda streljali niso, niti metali bomb. Odelleti so popolnoma mirno . . . Bili so naši iz Boke Kotorske . . .

Na dopust si se vozil iz južne Albanije takole: najprej si jahal 25 km, potem si se peljal z vojaškim trenskim vozom, nato z drezino, potem po žični železnici nad močvirji, končno si se vkrcal v Draču na ladjo, ki te je peljala v Zeleniko (Boka Kotorska), kjer si vstopil na bosansko železnico. Za to pot si imel dovoljenih 14 potnih dni. Parniki so vozili v etapah samo ponoči (zaradi sovražnih podmornic).

Ko smo čakali nekoč v Draču na parnik, nas je — bilo je 13. maja 1918 — ob treh zjutraj prebudil zamolkel strel od morske strani. Bilo je krasno jutro. Tik pred lukso se je začel nagibati parnik natovorjen s transportom iz Zelenike v Albanijo. Ravno pred ciljem je bil torpediran. Podmornica ga je čakala na vohodu miniranega omrežja pred lukso. V par minutah se je potopil in čudno, da se je iz take bližine rešilo samo par ljudi.

Slišali smo strahovito vpitje. Na parniku je bila tudi kompanija mladih Madžarov. Pozneje je morje naplavilo na obalo posamezna trupla. Skoro vsi so bili ranjeni od bajonetov. Bil je gotovo hud boj za resilne pasove. Enega takega utopljenca — bil je starejši narednik — je vrglo morje na obal in smo videli, da je imel v nahrbtniku bel hlebec in ogromno žunko, na nogah pa tri resilne pasove.

Rešil je hlebec, sunko, noge, toda glave ni rešil . . . Preveč jedi za enega, preveč pasov za

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 18. dec. 1926
v Chicagu, Ill.

Inkorporirana 14. dec. 1927
v državi Illinois.

Duh. svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje,
1709 E. 31st St., Lorain, Ohio

Glavni Odbor—Supreme Committee
Predsednica—President
Mrs. Marie Prislant,
1034 Dillingham Avenue,
Sheboygan, Wis.

I. podpreds.—First Vice-President
Mrs. Frances Rupert,
19303 Shawnee Ave.,
Cleveland, Ohio

II. podpreds.—Second Vice-Pres.
Mrs. Mary Coghe,
4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpreds.—Third Vice-Pres.
Mrs. Mary Shepel,
5 Lawrence St., Ely, Minn.

IV. podpreds.—Fourth Vice-Pres.
Mrs. Frances Raspet,
305 Spring St., Pueblo, Colo.

V. podpreds.—Fifth Vice-Pres.
Mrs. Mary Markzeich,
2809 E. 96th St., So. Chicago, Ill.

Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Erjavec,
527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Josephine Muster,
714 Raub St., Joliet, Ill.

Nadzornice—Auditors
Mrs. Mary Otomicar,
1110 E. 66th St., Cleveland, O.

Mrs. Mary Lenich,
609 Jones St., Eveleth, Minn.

Mrs. Pauline Ozbolt,
2029 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Svetovaini in porotni odsek—
Advisory Board
Mrs. Frances Susel, predsednica
15900 Holmes Ave., Cleveland, O.

Mrs. Ivanka Zakrajsek,
6059 — 68th Rd., Ridgewood, N. Y.

Mrs. Marica Kopach,
1217 S. 61st St., West Allis, Wis.

Mrs. Anna Kameen,
P. O. Box 787, Forest City, Pa.

Mrs. Rose Jerome,
214 Grant Ave., Eveleth, Minn.

Prosvetni odsek—Educational Com.
Mrs. Albina Novak,
urednica in upravnica "Zarje",
1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio

Mrs. Anna Petrich,
2178 Burton St., Warren, Ohio

Miss Gladys Buck,
10036 Aver L., So. Chicago, Ill.

Odbor za mladino in razvedrilo—
Youth & Recreation Board
Albina Novak,
6701 Schaefer Ave., Cleveland, O.

Frances Bogovich,
6701 Schaefer Ave., Cleveland, O.

Lillian Kozek,
2244 So. Wolcott Ave., Chicago, Ill.

ZA PRIDOBIVANJE NOVIH ČLANIC

Z začetkom meseca aprila je naša organizacija prekoračila že polovico kampanjske dobe. Že takoj od začetka so članice pokazale posebno zanimanje za kampanjo, kajti nove prošnje so prihajale od raznih podružnic.

Prva mesta imajo do danes podružnice v Leadville, Colo., Joliet, Ill., Kansas City, Kans., in Cleveland, Ohio. Ker se bo kampanja zaključila šele 30. junija, je pričakovati še mnogo izprememb v številkah kakor tudi v mestih, kje bodo prejele prvo nagrado.

Nagrade letos so zelo mične:

1. Za vsakih pet novih članic se dobi dva dolarja v gotovini ali Zvezina broška. Teh je samo še nekaj v zalogi in katera bo prva na listi ima prednost do broške.
 2. Agitatorica, ki bo pridobila najviše število novih, in teh mora biti nad 50, dobi še deset dolarjev posebne nagrade ter odlikovanje "zmagovalke".
 3. Podružnica dobi pet dolarjev nagrade za vsakih 25 novih, ki jih pridobi v kampanji.
 4. Podružnica, ki bo na prvem mestu, bo dobila krasno trofejo ter najviše čast in odlikovanje kot zmagovalka.
 5. Nove članice v mladinskem oddelku štejejo kot nove članice pridobljene v odrasli oddelek pri delitvi nagrad, in to velja skozi vso kampanjo.
 6. Pristopnina je prosta za vse oddelke.
- Kampanjska načelnica letos je gl. blagajničarka Mrs. Josephine Muster, katera je takoj prvi mesec razposlala na

enega samega. Zaman si jih je priboril . . .

Nekoč sem bil povabljen v vasi poleg Berata na domačo slavnost pri bogatem agi: bilo je obrezovanje njegovega najmlajšega sinčka. Sezut sem šel za gospodarjem, ki me je vodil na častno mesto ob kaminu: tam je sedel hodža in sami stari belobradci možaki. Med njimi je sedel fantiček, malo otožen, vendar se mu je imenitno zdelo, da je on tisti, ki je ves dan njegov in vsa slavnost. Pri vratih so sedeli cigani — edini ujetniki v Albaniji. Meni na čast so zaigrali — kot mi je razložil aga — avstrijsko himno: "Jedna cura mala poljubac mi dala . . ." Ta pesem je osvobodila vso južno Albanijo. Ob polnoči je hodža odpeljal fantička v sosedno sobo, cigani pa so zaigrali prav posebno pesem in na vseh obrazih sem videl, da je to slavnost ter pomemben

trenotek . . . Belobradci so vstali, ozki in pasovih, široki v plečih so se sprijeli v nekakšen kolo ter se zopet spustili. Po zvoku muzike so poskakovali in padali, potegovali handžare iz za pasov in jih metali v zrak ter svečano zategnjeno peli, vmes pa zopet divje kričali. Bil je nekak bojni ples, zame nepozaben. Nepozabna mi je gibčnost teh belolasih starcev in njihov bojni plamen v vsem plešu, v skokih, v krikih — vsa slava, junaštvo in bojna opojnost stare Albanije.

Leta 1939 spomladi so vpadli v Albanijo Italijani in jo zasedli. Leta 1943 so prišli za Italijani Nemci, ki se pa baš te dni prisiljeni od Zavezniške vojske umičejo iz Albanije. Sedanja vojska osvobodja tudi kamnito gorato Albanijo, čudovito deželo nekdanjih Škipetarjev. Kdo bo vladal te gorske hajduke v bodočnosti — zna le Bog.

MEH ZA SMEH

— Ti se pa tako kisló držiš, kakor bi ti bilo žal, da si na svetu.

— Oh, saj mi je! Ko bi bil prej vedel, da je za življenje treba denarja, nikoli ne bi bil na svet prišel.

Slikar: Vi niste sami še nič naslikali in zato niste zmožni kritikovati slikarske umotvore. Kritič: Pardon! Jaz tudi še nisem jajca zlezel, pa se na omelete vendar bolje razumem, kakor vse kure skupaj.

Jaka je zaradi dokazane nezvestobe padel pri svoji stari v nemilost. Po burnem prizoru je Jaka pobegnil iz hiše in iskal tolažbe in poguma v krčmi. Delal se je že dan, ko je prikolovratil pred dom in začel klicati svojo staro. Ta pa mu za kaj ni hotela odpreti. Celó uro je Jaka trkal in klical, a zaman. Tedaj je pridrdrala mimo hiše na ponočni vaji nahajajoča se baterija kanonirjev. Jaka se je zapodil pred zapovednika in mahaje z rokam zaklical:

Slišijo, gospod general, prosim jih, naj bodo tako dobri in naj ene trikrat s kanonom ustrelje, da se bo moja stara zbudila.

— Včeraj mi je zdravnik vnovič prepovedal piti pivo in pušiti. Kaj neki to pomeni?

— Morda misli, da ga bo vsled tega prej plačal?

Žena: Nič ne delam, praviš? Ti nevaležneš! Ali ni dosti, da sem ves ljubi dan na noh?

Mož: Prava reč — to zna tudi naša stara omara.

Žena: Pijanec grdi — tri ure sem nate čakala.

Mož: Prava reč. Penelopa je čakala dvajset let, pa ni nič zmerjala, ko je mož domov prišel.

— Francelj, ti lump, kaj pa delaš na črešnjih?

— Vrabce odganjam!

Konjski mešetar: Gospod, naj kupijo tega konja! Izvrsten konj je to! Če ga ob štirih vprežajo, bodo ob šestih že v Ljubljani.

Fajmošter: Ta konj ni zame. Konjski mešetar: Zakaj pa ne?

Fajmošter: Zato, ker nimam ob šestih nič v Ljubljani iskati.

Na razpolago imate razne vrste zavarovalnice. — Člani se sprejemajo od 16. do 55. leta.

FRANK JERINA, predsednik.
JOSEPH ZORC, tajnik.
1045 Wadsworth Ave.,
No. Chicago, Ill.
ANTON BESPALC, SR., blag.

DRUŠTVO SV. VIDA
št. 25, KSKJ.
CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1942:
Predsednik: Anton Strnisa;
Tajnik: Jos. J. Nemanich,
7505 Myron Ave.
Blagajnik: Louis Krajc.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Asement se prične pobirati ob 1:00. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

Društvo se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrasli oddelek; v mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

15. Nedelja — 2. po Veliki noči.
16. Ponedeljek — Benedikt Labre
17. Torek — Anicet
18. Sreda — Apolonij, muč.
19. Četrtek — Leon IX., papež
20. Petek — Neža Montepul
21. Sobota — Anzelm, škof

DRUGA NEDELJA PO VELIKI NOČI

"Bil sem tujec in ste me sprejeli" (Mat. 25, 35).

Razni časi prinašajo razne potrebe. Na milijone ljudi je, ki so postali tujci, izgnani iz svojih domov, odtrgani od svoje domovine, vrženi v popolnoma tuje razmere. Pravijo, da smo Amerikanci srečni, ker se kaj sličnega pri nas ne dogaja, ali se ni dogodilo. Morda. Hvaležni moramo biti Bogu, ako je tako. Kaj pa med vojno z ameriškimi vojaki? Ali niso morali med — tujce, prišli kot vojni ujetniki med tujce? Posledice ne bodo tako kmalu izginile. Ampak tudi brez vojne bo prilik dosti, da ravnamo, kakor je ravnal nebeški Izveličar, ki po vsi pravici pravi o sebi: "Jaz sem dobri pastir." On je uzor vseh čednosti, in nekaj te ali one čednosti bo zahteval tudi od nas, v meri, kakršna nam je na razpolago in se od nas zahteva. Vsak človek je nekak Kristus, in karkoli storimo dobrega komur koli, je storjeno

Kristusu, ako je storjeno v pravem duhu. Vsi bomo slišali na koncu dni: "Bil sem tujec in ste me sprejeli." To velja o vsem, kar storimo iz ljubezni do Kristusa, velja o vsakem dobrem delu. Ruskin pravi: "Dobra misel in mala uljudnost veljata pogostoma več ko kopica denarja." Ne moreš dati, ker nisi, pa nič človeka, ki bi ne mogel dati, ker vsak nekaj ima, in niti revež ni brez vsega. Komu naj pomagamo? Slovenci zbirajo za Slovence, ker takih stisk za nje še ni bilo. Prav. Morda ločimo celo Kranjce, Goričane, Korošce. Tudi prav, ni nič napačnega na tem. Na sebi pa čednost pomoči ne sme biti omejena, obsegati mora vse in vsakega, ki je v potrebi in mu moremo pomagati.

Bodimo dobri pastirji vsem, kjer koli se prikaže potreba za pomoč, in neko pomoč more dati vsak, ker denar ni nikakor vse, in ni nič ako pri denarni pomoči ni Kristusove ljubezni.

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., -:- Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGU

LOUIS J. ZEFRAK

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobil za pogrebe, krste in ženitovanja.—Mršivaška kapela na razpolago brezplačno.—CENE ZMERNE.

ŽENSKÉ

Delo pri rizi in v kuhinji
podnevi ali ponoči
delni ali celí čas

Uniforme in hrano dobite brezplačno.
Dobri delovni pogoji — od WLB potrjena
Lestvica za plače in napredovanje

DANLY

MACHINE SPECIALTIES, INC.

2100 SO. 52nd AVENUE, CICERO, ILLINOIS

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1925 So. 52nd Avenue

8 A. M. do 6 P. M.

OGLASI V "AMER. SLOVENCU"
IMAJO VEDNO USPEH.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.** Inkorp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: GEORGE STONICH, 403 Mason Ave., Joliet, Ill.
 Predsednik: FRANK TUSHEK, 718 Raub St., Joliet, Illinois
 1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 6951 W. Oakdale Ave., Chicago 34, Illinois.
 2. podpredsednik: KATHRINE BAYUK, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
 Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime Street, Joliet, Illinois
 Zapisnikar: JOHN NEMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
 Blagajnik: JOSEPH KLEPEC, 903 Woodruf Rd., Joliet, Ill.
 Duh. vodja: REV. MATTHEW KEBE, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
 Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
 JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., North Chicago, Illinois
 JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
 MARY KOVAČIČ, 2456 So. Avers Ave., Chicago, Ill.
 JOHN DENSA, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
 Predsednik Atletičnega oddelka: GABRIEL DRASLER, 519 — 10th St., Waukegan, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1944 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, poškodbin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtilijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (cam) za odrasli oddelek. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodbine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustneno na št. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

HOLY FAMILY LADIES LEAGUE

Joliet, Ill.

Nite of April 4, 1945

TEAM STANDINGS

	Won	Lost
1. Vice-Presidents	45	39
2. Treasurers	45	39
3. Secretaries	40	44
4. Presidents	38	46

INDIVIDUAL STANDINGS

	Aver. Games	Series	ages
1. D. Wedic	84	13377	159.21
2. M. Jamnik	81	12069	149.
3. D. Riblon	81	11853	146.27
4. L. Gagnon	84	12237	145.57
5. J. Zinser	71	11779	143.34
6. J. Bambic	75	10463	139.38
7. E. Franzen	84	11420	135.80
8. C. Garbin	81	10679	131.68
9. J. Cirrencione	66	8502	128.54
10. E. Zinser	81	10350	127.63
11. V. Pellegrini	38	4595	127.23
12. F. Leonard	87	10918	125.43
13. N. Cirrencione	87	10802	124.14

14. F. Manno	81	9649	119.10
15. M. Foster	82	9233	112.49
16. A. Verschuur	36	3685	101.49

High Games

1. Jo Vancas	30	4425	147.15
2. R.M. Kludovich	12	1338	110.18

High Series

1. Dolores Wedic	248-233
2. Marge Jamnik	229

High Team Series

1. Treasurers	1772
2. Vice-Presidents	1756

The above averages are the finals for this season. There is a tie in the winners but at a later date we may have the girls play it out, if they wish. Our teams this year weren't so evenly balanced which wasn't fair to the rest, so we decided all team prizes will amount to the same for each member of the league. Thank you for taking interest in our write-ups for this season.

YOUR REPORTER,

IZ URADA JPO-SS

Finančno poročilo od 1. januarja do 31. marca 1945

Bilanca 31. decembra 1944	\$55,830.31
Prejemki:	
Slovensko Samostojno dr. "Domovina," poslal Louis Arko, blagajnik podružnice 18	\$100.00
Mrs. Mary Niklos	25.00
Mr. Jacob Matizel	5.00
Mrs. Mary Skrabla	2.50
Mr. Anthony J. Skoff, tajnik dr. št. 70 KSKJ, St. Louis, Mo. (dar. društva)	50.00
Miss Cecelia Peternel, tajnica dr. 96 SZZ	21.60
Mrs. Mary Kershishnik, tajnica dr. 134 ABZ, poslala	41.65
John Loushin, predsednik podružnice št. 19	42.00
Louis Champs, blagajnik podružnice št. 6	150.00
Pvt. Joseph Breccj, Camp Roberts, California	15.00
Anton Kermel, Omak, Washington	15.00
Mr. John Yenko, podr. št. 17, Rock Springs, Wyo.	365.98
Mr. Joe Spiller, Pueblo, Colo., postal	7.00
Mrs. Carolina Stanich, Indianapolis, Ind.	3.67
Mr. Anthony Kren, blagajnik podr. št. 26	30.00
Pvt. Daniel Mahnic, Yuma, Arizona	5.00
Vsota	902.60
Izplačani stroški	\$56,732.92
	63.25
Bilanca 31. marca 1945	\$56,669.66
LEO JURJOVEC, blagajnik.	JOSIP ZALAR, tajnik.

Leon Daudet, vodja francoskih monarhistov, ki je s svojim strupenim peresom najbolj napadal Brianda, je prišel nekega dne v bližino njegovega posestva in ga hotel obiskati. Oskrbnik ga je lepo sprejel in mu razkazal vse posestvo. Pred odhodom je Leon Daudet opozoril

oskrbnika na svoje ime, da ga pove svojemu gospodarju: "Ne pozabite torej opozoriti vašega gospodarja, da ga pozdravlja Leon Daudet!" "Leon Daudet? To ime mi je znano," se je zamislil oskrbnik. — "Da, sem se že spomnil. Tako je imenoval svojčas bika."

DOMAČA FRONTA

Vojni obvestilni urad, Washington, D. C.

14. MAJA OTVORITEV SEDMEDA VOJNEGA POSOJILA

Washington. — Treasury Dept. bo otvoril dne 14. maja sedmo vojno posojilo, katerega cilj je \$14 milijard. Eden poglavitnih ciljev tega posojila bo prodaja 7 milijard dolarjev bondev zasebnikom. To je največja svota, dozdaj namenjena zasebnikom. Del kampanje, da se doseže ta svota, se je začel, intenziven prodajni program za serijo E bondev v tovarnah širom dežele, dne 9. aprila. Sedmo vojno posojilo nadaljuje intenzivni program zakladnega oddelka za prodajo bondev. Jasno je, da bodo ostali izdatki vlade zelo visoki še precej časa. Očividno je tudi, da se bo denar v rokah ljudi, ki ne investirajo v banke nabil tudi še naprej v obstoječih razmerah. Velike važnosti je, da se spravi čim več tega denarja v varnostne papirje vlade, ki jih bo uporabila za nadaljevanje vojne.

I AM AN AMERICAN DAY

Washington. — Ugo Carusi, Komisar za priseljevanje in naturalizacije, je razposlal županom mest nad 10,000 prebivalcev pismo glede proslave dneva 'I am an American Day'. Pismo, naslovljeno približno 1,500 županom pravi med drugim naslednje: "Dan proslave naše državljanstva bo praznovan letos v nedeljo, dne 20. maja. V skladu s skupno resolucijo kongresa, sprejeto dne 3. maja 1940, je predsednik kot vsako leto izdal svojo proklamacijo in določil ta dan za proslavo državljanstva. Pošiljam vam prepis te proklamacije, zavedajoč se velike vloge županov in drugih lokalnih uradnikov v večini onih 800 občin, v katerih so se leta 1944 odigrale proslave na čast našim novim državljanom in volilec. Ta proslava bo šesta, prirejena širom dežele, in tudi zanjo upamo, da bodo občine posvetile stvari mnogo pozornosti, posebno ker je predsednik zabil vse naše državljane, tu rojene in naturalizirane, naj obnovijo svojo zaobljubo načelom ameriškega državljanstva. Uradu za priseljevanje in naturalizacije je znano, da se je začelo organiziranje meščanskih komitejev, katere podpirajo župani uradno in tudi s svojim osebnim vplivom širom dežele, ter da obstoje načrti za primerne občinske proslave tega dneva. Naši posamezni uradi so radi volje pripravljene sodelovati s temi komiteji.

NOV NAČRT ZA DODELITVE PLAŠČEV ZA OSEBNE AVTOMOBILE

Washington. — Office of Price Administration je v sodelovanju z War Manpower komisijo izdelal seznam prednostnih poslovnih skupin, ki bodo kot prve mogle dobiti plašče za osebne avtomobile. Na podlagi tega seznama bodo zmanjšane dodelitve avtomobilskih plaščev rezervirane v prvi vrsti osebam, katerih potrebe v tem pogledu so najbolj nujne za vojni napor. Ta novi načrt ne zmanjšuje števila interesentov, ki pridejo v poštev, temveč jih le razdeli na razrede prednosti, kar bo krajevnim Price and Rationing Board-om olajšalo razdeljevanje 'tire certifikatov'. Prvo prioriteto, v skupini I bodo dobili te oni, ki imajo nujne potrebe in delavci, ki delajo v posebno nujnih obratih. V tej skupini se nahajajo zdravniki, javne bolničarke, policija in nastavljeni kritičnih vojnih industrij. Skupina II obsega lju-

di v drugih važnih vojnih obratih in one, katerih delo je velike važnosti za vojni napor. V tej skupini se nahajajo na primer farmarji, delavci na farmah, predstavniki ravnateljstva, delavci v vladi, ki so v bistveno važnih obratih. Skupina III obsega posle kot: nakupovalci za važne obrate, osebe, ki potujejo na zahtevo bistveno važnih obratov v svrhu tehnične službe, kot na primer oni, ki dajejo takim obratom potrebne nasvete za vzdrževanje strojev. V skupini IV so vse druge osebe, ki sploh pridejo v poštev za grade I plašče za osebne avtomobile.

GENERAL SOMERVEL O NALOGAH PRED NAMI

Washington. — General Brehvo Somervell je o priliki tretje obletnice uvedbe 'Army Service Forces' podrobno razložil velikanske naloge, ki čakajo ameriško industrijo tekom leta 1945 in bodo do skrajnosti napenjale ameriške produktivne sile tudi po zmagi v Evropi: "Naš produktivni cilj za leto 1945 je še večji po obsegu kot prejšnji," je dejal, "kajti v Evropi potrebujemo še več težkih topov, municije, tankov in vsega drugega, kot smo pričakovali ali potrebovali v prejšnjih kampanjah. Treba nam je pa tudi opreme, s katero bomo pomagali založiti francosko armado, armado Filipincev, za Ruse in za Kitajce. Vse ono, kar pošiljamo svojim zaveznikom, je dobro naloženo. Njihovi napori so heroični, toda naša podpora jim je potrebna."

FARMAM PRIMANJKUJE ŠTIRI MILIJONE DELAVCEV

Washington. — War Food Administration naznanja, da potrebujejo ameriške farme za leto 1945 štiri milijone delavcev, med njimi 1,500,000 mladih moči in 750,000 žen. To so delavske sile, ki so potrebne v podporo rednih delavcev na farmah, t. j., rodbin farmarjev samih, ki redno delajo na svojih posestvih in delavcev, ki so nastavljeni vse leto.

IZ SLOV. NASELBIN (Nadaljevanje z 2. strani)

Dežela ljuba, kje ležiš, Ki jezik moj mi govoriš, Kjer znanci moji še žive, Prijatliji moji v grobih spe? Zdiham, vprašam vedno: kje? Prijatliji, k vam želi srce, Peruti lahke si želim, Da-kvam domov ko ptič zletim.

Jožefa Jurčić.

Zanimivo je, da prav tako kakor prepevamo v zgornji pesmi Slovenci, prepevajo tudi drugi civilizirani narodi, vsak v svojem jeziku. V katerem jeziku je bila ta pesem najprej napravljena, ne vemo. Verjetno pa je, da v nemškem. Toliko je gotovo, da je postala slavna in se je hitro udomačila med izobraženci po celi Evropi in Ameriki kmalu po tistem, ko je leta 1816 veliki skladatelj Franc Schubert zložil zanjo tako lep napev, narejen za moški solo glas in spremljevanje z glasovirjem (Der Wanderer). Ta Schubertova skladbica še vedno šteje za vzoren glasbeni umotvor; tisti ki se po glasbenih visokih šolah učijo solo petja ali pa tudi glasbene kompozicije, morajo med drugimi proučiti tudi to pesem. V sled Schubertovega napeva je pesem postala slavna in so jo prevedli še v druge jezike. Zgornja pesem je torej slovenski prevod pesmi "Der Wan-

derer". Zveni domače in nepričakovano. Tudi naš napev je domač in lep, četudi je popolnoma drugačen od ravnokar omenjenega slavnega Schubertovega umetnega napeva.

Drugega nam ravno zdaj več ne pride na misel o tej pesmi kakor to, da bodo Father John v Lemontu prav gotovo tretjo kitico dvakrat prebrali!

Naši slovenski rojaki iz Prekmurja imajo tudi zelo podobno pesem, ki jo posebno radi prepevajo. Njihov napev je spet drugačen. Da bodo tudi drugi lažje razumeli vse besede, naj povemo, da "diš" pomeni duh, "ftice" so ptice, "gda" pomeni ko, "vnogo" je mnogo, "püngrad" je vrt, "kinč" je prirodna krasota, "te" je tedaj, in "do je bodo.

DOMO V SLOVENSKEI KRAJ!

Domo, domo v slovenski kraj Me vleče njegov krasni maj. Tam rože majo lepi diš, Tam ftice znajo dosta viž.

Oj ti slovenski kraj Si moj zemelski raj.

V maloj ceni sam te meo Pred kak sam tužno slovo vzeo, Aj zdaj, gda tlačim tija tla, Lubezen prava je prišla.

Sprehodo sam že pol sveta, Spregledao vnogo sam polja, Aj püngrad ti si proti njim, Zato po tebi hrepnim.

Palaca, stolpe do neba, Gidava mesta v sebi ma, Življenje bolj kraljuje tam, Aj kinče rajši jaz imam.

Aj gđaj se vrnem spet nazaj, Nazaj v moj slovenski kraj? Te spunjene 'do žele vse, Vmreti tudi v njem želem.

Oj ti slovenski kraj, Si moj zemelski raj.

I. R.

NAŠI ZASTOPNIKI

pri katerih si lahko naročite lista "Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet", ali za iste obnovite naročnino.

COLORADO:

Canon City, — Ana Susman.
 Colorado Springs, — M. Kapsch.
 Crested Butte, — Martin Tezak.
 Denver, — G. Pavlakovich.
 Leadville, — Miss Mary Klun.
 Pueblo, — Joseph Spiller.

ILLINOIS:

Argo, — John Poljak.
 Aurora, — Mary Fajfar.
 Bradley, — Math Stefanic.
 Chicago, — Jozef Fajfar.
 Joliet, Rockdale in Lockport, — John Kramarich.
 La Salle, — Anton Strukel.
 North-Chicago-Waukegan, — Gabriel Drašler in Mrs. Jennie Keber.
 Oglesby, — Frank Jerin.
 Ottawa, — Mrs. Katherine Bajuk.
 Pullman, — Martin Golobich.
 Standard, Granville, — Joseph Bragar.
 So. Chicago, — Ant. Bakse, C. Gerneck, Mrs. Agnes Mahovich.

INDIANA:

Indianapolis, — Frank Urainar.
 Whiting, Ind., — Mrs. Kathie Triller.

KANSAS:

Franklin, — John Dobravec.
 Frontenac, — Anton Drenik.
 Kansas City, — Peter Majerle in Joseph Kostelec.

MICHIGAN:

Ahmet, — Mrs. J. Hribljan.
 Detroit, — Steve Potočnik.
 Harriata, Boon, Cadillac in okolica, — Mark Badovinac.
 Calumet, — Jos. Sustarsich.
 Iron Mountain, — Frank Richter.

Manistique, — Anton Kraovec.

MINNESOTA:

Aurora, — E. Smolich.
 Biwabik, — Mrs. Mary Delak.
 Chisholm, — Frank Laurich in Joseph Gazdova.
 Ely, — John Otrin, Jos. Peshell.
 Eveleth, — John Strah in Anton Nengar.
 Gilbert, — Frank Učar.
 Greeney, — Mrs. Frances L. Udovich.
 Hibbing in okolica, — Joe Zaic.
 Keewatin, — Mary Kolar.
 New Duluth, — M. Spehar.
 McKinley, — A. Hegler.
 Rice, — Rev. John Trobec.
 Sauk Rapids, — John Burgstaler.
 Soudan, — Mary Erchul.
 Virginia, — Angela Scheller.

MONTANA:

Butte in Walkerville, — Mary Kotze.

OHIO:

Batherton, — Mrs. Jennie Okolish.
 Bedford, — Frank Stavec.

Bridgeport, — L. Hoge.
 Cleveland, — Za Collinwood, St. Clair pri Sv. Vidu in okolico, Euclid in Nottingham je zastopnica Mrs. Margaret Ponič. — Za Newburgh in okolico Mr. J. Resnik in Anna Gliha.
 Connessat, — Angela Bera.
 Lorain, — Justina Paul.
 Girard, Niles, Youngstown in ym okolica, — John Dolčič.
 Petersburg, — Mary Ohla.

PENNSYLVANIA:

Alliquippa, — Ant. Habich.
 Reading, — Nikolaj Simonich.
 Bessemer, Universal in okolica, — Frank Kokal.
 Braddock, — Joseph Lesjak.
 Bridgeville, Presto, Cuddy, Morgan, Reading in Sygan, — Mary Useničnik, Bulger, — S. Jenko.
 Burgettstown, — John Pintar.
 Cairnbrook, — Angela Satkovič.
 Forest City, — Mary Turk.
 Homer City, — Pavel Novosel.
 Imperial, — John Jamnik.
 Johnstown, Conemaugh in okolica, — Matt Ključevič.

Lawrence, — Carolina Rosman.
 Pittsburgh, — Jos. Bahorich, Mrs. Mary Cadomé.
 Steelton, — Doroteja Dermeš.
 Strasburg, Canonsburg in okolica, — Anton Tomič.
 Moon Run, — Jacob Drašler.
 Olyphant, — Mary Zore.
 St. Marys, — M. Aufderklam.

WISCONSIN:

Greenwood, Marshfield in Owen, — Cyril Rakovec.
 Kenosha, — Mrs. Mary Vidmar.
 Sheboygan, — John Udovich, in Marie Prislard, Johana Mohar.
 Milwaukee-West Allis, — Mrs. Marie Floryan.
 Willard, — Ludvik Perušek.

WYOMING:

Kemmerer, Sublet, Diamondville, — Konšt. Podlesnik.
 Rock Springs, — Ursula Ivsek.

PO RAZNIH DRŽAVAH:

Fontana, Calif. — Joe Skubic.
 San Francisco, Calif. — John Bartol.
 Bridgeport, Conn. — Martin Horvath.
 Brooklyn in New York, N. Y., — Anton Anžlovar.
 Oregon City, Ore. — Mrs. Mary Polajnar.
 Enumclaw, Wash. — Jos. Rihter.
 Renton, Wash. — Thomas Rihter.
 Helper, Utah, — A. Topolovec.
 Valley, Wash. — Mary Swan.

Keep them in Your MEDICINE CABINET

Alka-Seltzer
 Try Alka-Seltzer for Headache, "Morning After" Aching Muscles, Acid Indigestion, Pleasant, prompt, effective. 30¢ and 60¢.

ONE-A-DAY
 High Vitamin potency at low cost—ONE-A-DAY Vitamin Tablets. A and D tablets in the yellow box—B-Complex tablets in the grey box.

DR. MILES NERVINE
 For Sleeplessness, Irritability, Headache, and Restlessness when due to Nervous Tension. Use only as directed.

WHEN NERVOUS HEADACHES PESTER ME I FIND THAT MILES NERVINE HELPS MY NERVOUS TENSION TO RELAX AND LEAVES ME CALM, SERENE

WHEN Functional Nervous Disturbances such as Sleeplessness, Crankiness, Excitability, Restlessness or Nervous Headache interfere with your work or spoil your good times, take

Dr. Miles Nervine
 (Liquid or Effervescent Tablets)

Nervous Tension can make you Wakeful, Jittery, Irritable. Nervous Tension can cause Nervous Headache and Nervous Indigestion. In times like these, we are more likely than usual to become overwrought and nervous and to wish for a good sedative. Dr. Miles Nervine is a good sedative—mild but effective.

If you do not use Dr. Miles Nervine you can't know what it will do for you. It comes in Liquid and Effervescent Tablet form, both equally soothing to tense and over-wrought nerves.

WHY DON'T YOU TRY IT?

Get it at your drug store, Effervescent tablets 35¢ and 75¢, Liquid 25¢ and 50¢. Read directions and use only as directed.

LET'S FINISH THE JOB—BUY EXTRA BONDS TODAY!

V blag spomin
 OB PRVI OBLETNICI SMRTI
 našega preljubega sina

WILLIAM L. DOLMOVICH
 ki se je za vedno poslovil od nas dne 7. aprila 1944.

Leto dni je že minulo, odkar nas Ti zapustil si, žalostno je zdaj življenje, ker Te več med nami ni.

Oh, kako je hiša prazna, ko več Tebe, William, ni, v hiši prej vse tako prijazno, zdaj očitno se nam zdi.

Saj nam dan nikdar ne mine, da bi v duhu ne bil tam, kjer zdaj snivaš večno spanje, kjer Tvoj dom je zdaj hladan.

Oh, kakaj pomladni mesec najlepši vsel nam je zaklad, dneve sreče je spremenil, v veliko žalost nam in jad?

Sladko spavaj v zemlji tibi, kjer ni tuge ne gorja, luč nebeska naj Ti sveti, in počitek zemlja da.

Zalujoči ostali:
 LOUIS in MARY DOLMOVICH, starši; LOUIS DOLMOVICH, pol-brat.
 Chicago, Illinois, dne 13. aprila 1945.

OGLASI V "AMER. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEH.

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

"Kosmata kapa! Ti vendar ne boš zopet imela prav! — Ti že postajaš strašna, dušica! Če bo šlo s tvojo modrostjo tako naprej... Rdeča barva... Bila je tako lepa!..."

Zdajci se Harro spomni, da ga je bila kneginja nevoljno vprašala, ali naj vtakne sobarico v to obleko. Harro stoji za otrokom ter pritaženo zaživža.

"In kaj bi imela še pripomniti?"

"Da je lepo in da je zlata ta rdeča barva. Če bom imela zdaj gledališče z lutkami, hočem zlobne kraljice tako obleči!"

"Princesa," krikne gospa Hardenstein. "Kaj vendar govorite? Če bi vas kdo slišal! — Zlih barv vobče ni!"

Harro je strahotno neubranjeno zaživžal ter rekel: "Preloži svojo oeno, dušica, dokler ne bodo obraz in roke dovršene!... Sem se pač v rdečo barvo zaljubil. To je čudovita barva! Seveda toaletnega tihožitja ta ne bo ustvarila."

"Rožamarija, ali grof Thorstein ne slika danes mame? Zakaj nisi pri njem — ti vendar tako rada gledaš, kako slika Harro?"

"Mama tega ne vidi rada!"

"Ti je mama prepovedala?"

"Teja ravno ne, pa jaz vendar to slutim. Papa, bojim se, da ti Harrova slika ne bo všeč!"

"Čemu ne? Mar ni lepa?"

"Tako lepa je, kot še ni nobene slikal. Druge slike ob stenah se kar ne morejo načuditi in komaj pogledajo malce v stran, kadar odprem vrata. In to vendar morajo!"

Knez se je že davno nehal hudovati nad takim govornjem Rožemarije. Danes razmišlja o nečem drugem, kar se ga je prav na rahlo lotilo.

"Rožamarija, jaz menim, da bi ti gledanja ne smeli popolnoma zabraniti. Pojdi noter in nesi mami ti lepi orhideji, kateri sem si za njo v rastlinjaku mukoma priboril!"

"Papa, imenitno si pogodil. Ti cvetlici sta zelo primerni za mamino sliko."

Deklica steče z dvema čudovito lepima orhidejama v dvorano.

V veliki dvorani, kjer slika Harro, vlada tišina. Sliši se le brenčanje ujete čebele. Kneginja sedi na starem, visokem stolu z ravnim naslonom. Te vrste stolov so mnogo slikovitejše, nego novi udobni, obliki telesa prikladnejši moderni stoli. — Harro stoji pred svojim stolom ter slika s kruto resnostjo. Zelo je pa čudno, da se je kneginja, ki sovraži brezdelje in sanjarjenje, udala temu tihožitju! — Kar vstopi otrok ter drži plaho pred seboj cvetlice kot nekako zastavo miru.

"Mama! Ti cvetki ti pošilja papa! Saj veš, da jih dvorni vrtnar ne da posebno rad. — Harro, glej, kako čudovito lepi sta!"

Kneginja, ki je že nagubančila čelo, pa odgovori:

"Jaz mislim, da imaš zdaj francoski pouk!"

"Je že minul. — Harro, kako lepo se sklada z mamino obleko! Ti itak nisi bil z roko nikdar prav zadovoljen!" S temi besedami izroči Rožamarija kneginji obe orhideji. Kneginja se jih ne brani.

"Presvetla, ravno tega sem si že želel."

"Dozdevam se zelo smešna. Ali mora to res biti? Vendar nisem moderna estetičinja, ki teka okrog s cvetlicami v roki! Ta sentimentalnost! Dajte mi rajši rumen ali rujav bič, če je že rumena ali rujava barva neizogibno potrebna!"

"Mama, to je res lepo! Toda ti jih ne držiš, kakor se drže cvetlice. Ti jih držiš, kot bi držala šibo v roki. In pri tem se orhideje ne zde kot cvetlice, ampak kot kozarčki in majhne živalce s krili!"

"Da bi jaz držala v roki šibo, po kateri lezejo grde, majhne živalce!... Grof

Thorstein, izpregovorite vendar besedo! Ta mlada dama postaja preveč predrzna!"

"To je že res. Toda najhujše pri tem je, da ima vedno prav. Tudi pri teh dveh cvetlicah, ki sta kakor živa dragulja. — To nikakor ni sentimentalno! Nikdar bi se pa ne drznil slikati vas s šopkom potočnic v roki."

"To me pomirja! — Tudi ne z lilijami?"

"Tudi s temi ne!... Presvetla, cvetlici dehtite imenitno. To so res rastlinice iz pravljičnega gozda, ki opajajo čute, — kozarčki, iz katerih bi mogla teči očarljiva pijača."

"Gospod grof, vi postajate pesniški. Ali se vam to čisto dogaja?"

"Da, toda zelo proti moji volji."

Harro stoji vstric mame in mama ima toli snežnobebe rame. Sijaj njenih rujavih oči in obojni vonji cvetlic vplivajo nevarno! — Harro mora te rame proučevati! In če se mama skloni, se vidi tudi nežne poteze njenih prsi pod žarečo svilo. — Harro potrebuje precej dolgo, da si je popolnoma na čistem in se more vrniti k svojemu stolju. — In znova se oglasi zaprta čebela. Sliši se njeno tožno in obenem jezno brenčanje po dvorani. In vse te slikane oči ob stenah zastrme, ko jih obšine pozna popoldanska svetloba. Dušice pa se je polastila neizrekljiva otožnost! Od nekdaj je morala priti, da je zapredla kot fina pajčevina njeno dušo. Mirno in molčeče zasleduje čopič, ki se giblje z neverjetno naglico in zopet malce postane...

Kar pozove zvon k obedu!... Kneginja se hipoma zravna, spusti brezbržno krasni orhideji, da zdrsneta na tla. Smehljaje se in na laho nagte lepo glavo v milosten poklonček. In lepa gospa, ki se je danes imenitno zabavala, je že pri durih. Tam se obrne in se še nasmehne. — Medtem grof Thorstein pobira cvetlice. Ni torej mogel videti tega nasmeška. Toda zapazila ga je dušica!

"Pojdi, dušica, prinesi vazo za cvetlice," jo zaprosi Harro kakor bi bil odsoten. Otrok molče odide s svojim lahkim, prožnim korakom, kot bi se bal, da bi koga zbudil. Ko zopet vstopi, stoji Harro pred stolom in slika v globoki zatopljenosti. Roke se gibljejo v hudi naglici... To traja dobre pol ure. Dušica stoji mirno poleg njega in drži roke na hrbtu. Izenada ga potegne za rokav ter izpregovori: "Moraš nehati, Harro, se že temni!"

"Pusti me vendar, saj veš, da ne smem motiti!"

"Toda ti moraš nehati! — Moj ubogi papa! Zadosti je."

"Dušica! Kaj ti vendar pride na um, da mi kvariš mojo najlepšo vneto pri slikanju? Mar misliš, da je to dopustno?"

"Pa pogledj vendar sam, kaj si naslikal! Zakaj si naslikal mojemu očetu takšno ženo? Obleka je kot kri in te tuje strupene cvetlice! Kako se ji utrinja na ustih nasmešek in vendar mora vedeti, da mora tisti umreti, komur pokloni cvetlice!"

"Kako neizrečeno bedasto govoriš danes! Strupene cvetlice — orhideje! To vendar niso strupene cvetlice!... Orhideje!"... Brž odloži Harro paleto ter se spusti na stol, na katerem je prej sedela kneginja —

Hipoma, kot bi oblak zakril nebo, se je stemnilo. Harro vzame orhideji ter ju drži v roki.

"Vrzi ju v stran, ti strupeni cvetlici!" In že mu ju hoče dušica iztrgati.

"Rožamarija! Ti si danes nedostojna, nasilna, majhna dama in si mi pokvarila najlepšo vneto pri slikanju! Če bi me ne bila zmotila, bi mi bilo danes nekaj imenitnega uspelo! Takšno razpoloženje se ne vrne več. Dolgo sem moral nanj čakati, sicer bi ne bil toliko časa slikaril na obleki!"

"Harro, tvoja slika je vendar gotova!"

(Dalje prihodnjik)

HITLERJEVO GNEZDO
OBKOLJUJEJO; KONEC SE
BLIŽA; DRUGE VESTI
(Nadaljevanje s I. strani)

Mnenje je, da ta proglas pride kmalu.

Druge najnovejše vesti iz Evrope so, da je Španija prekinila zveze z Japonsko. Ali bo napovedala tudi vojno, še ni znano.

V Moskvi so včeraj podpisali

jugoslovanski zastopniki 20 letno pogodbo z Rusijo. Pogodba je prijateljskega značaja, ki bo nudila Jugoslaviji zaščito, pravi vest.

PRILETEN MOŽ

išče priletno žensko za gospodinjo. Za naslov vprašajte v uredništvu tega lista. 2x

SIRITE LIST AM. SLOVENEK!

MEN AND EX-SERVICEMEN

FOR PART OR FULLTIME WORK
WOODWORKING CABINET ASSEMBLY

- TOP PAY
- STEADY EMPLOYMENT
- POST-WAR FUTURE
- PLEASANT WORKING CONDITIONS

APPLY AT ONCE

JACKSON INDUSTRIES

2414 N. SACRAMENTO
ALBANY 2337

GIRLS-WOMEN-PART TIME

BINDERY EXPERIENCE PREFERRED BUT WILL TRAIN

- TOP RATES
- STEADY WORK
- PLEASANT WORKING CONDITIONS
- POST-WAR FUTURE

APPLY AT ONCE

JACKSON INDUSTRIES

2414 N. SACRAMENTO
ALBANY 2337

Najboljšo Garancijo Zavarovalnice jamči Vam
in Vašim otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Najstarejša slovenska podporni organizacija
v Ameriki... Posluje že 51. leto.

Članstvo: 39,811 Premoženje: \$5,900,000

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštenu in neodoljivo podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPJU

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

IZŠEL JE

VELIKI ANGLEŠKO-SLOVENSKE Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popraševali. Zdal je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

kaj je poslani z naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

J. M. Trunk

Maščevanje, znašanje nad kakim nasprotnikom, te grde robe je že zdaj vse polno tam, kjer je prilika dana, in je bo še vse več.

Saj veste, kako je bilo. Ta sokol, sosedov orel. Pomagaj si. Ločitev nekoč bo, morda mora biti že zdaj. Mora biti? Kakor pes in mačka sta se gledala sokol in orel. Sokoli in orli. Kjer je kdo stal. Tekmovanje bi bilo na mestu celo v prednosti telovadbe. Kdo je boljši, kje so hujši kerlici? Saj so bila javna tekmovanja, že Grki so jih poznali, in bila so jim kos narodne zavesti, grške skupnosti. Slovan je orjak, Slovani pa palčki. kakor bilke so padali, ko ni bilo orjaškega. Drug poleg drugega bi lahko bila, ko so bili sokoli in so bili orli, da se dotaknem le te strani narodnega udjstvovanja. Kako pa je pogostoma bilo?

Kadar je pošijalo sonce na sokolstvo, je bilo temno za orlovstvo. "Bomo dali — čušem!" In narobe. Dosti sonca za orle, mrak za sokole. "Dajmo tem liberalnim jastrebom!" Celo do umorov je prišlo. Pasje življenje. Svobodno se je mogel gibati le Nemeec, Slovenec se je poskril na lastni zemlji, ampak sokol zoper orla, orel zoper sokola, sakramiš, korajže je bilo na cente.

Šlo je pri teh pojavih večinoma za neko znašanje, maščevanje, osveto drugega nad drugim, kadar se je nudila prilika.

Je nekaj v človeški naravi. Križamo se, strasti ne križamo, dosti je še krvne osvete. Ali je le propaganda, natolcevanje, podtikanje, ko se trdi, da je prišlo do ovadb, in jih je bilo odpeljanih toliko in toliko iz tega in onega zavoda? Koliko se jih povrne, in kako bo, kadar se povrnejo? Čemu so neki bežali? Bolje izrazilo: čemu so zbežali? Ali je bila vest mirna in čista?

Grki so bili pagani, poznali pa so človeško naravo. Imeli so Erinije, boginje maščevanja, osvete, kadar je kdo po krivdi zapadel maščevanju, osveti. Lasje Erinij so bile strupene kače. Osveta je porodila osveto, nastopile so Erinije. Pogledajte, kako nastopajo danes vsepovsod. Dosti je nedolžnih žrtev, še več jih bo, ker človek še ni križal strasti po osveti, maščevanju. Bežali. Morda. Zbežali. Ali ni morda pekel?

Pa so zopet paganski Grki spoznali, da Erinije ne morejo nastopiti, kadar ni krivde. Stalin je rekel, da so mu Nemci kot pešniki, umetniki po godu, le nemških militaristov ne mara. Pesnik Schiller je izrazil to, kar je bilo v naziranju Grkov glede osvete, kadar je krivda, in v onemoglosti Erinij, kadar ni krivde. Pravi Schiller:

"Wohl dem, der ohne Schuld und Fehle bewahrt die kindlich reine Seele, dem duerfen wir nicht raechend nahen."

Slišite o osveti, bojte se osvete jutri, premislite malo tudi, kako je pri golem maščevanju, znašanju, sokol zoper orla, orel zoper sokola, in kako je, kdar ni krivde, ni maščevanja.

★

Precej veselja, malo špasa tudi, dasi je vščipnilo. Ruska vojaška komisija je prišla prav za Slovence. Nadpolkovnik Bogomolov in polkovnik Petrahelcev. Nič politike; so rekli, le vojaške zadeve. Veselja na koše pred vsem pri komunistih. To se razume. V zlahti smo si, toraj "tovariš", "komrad". Saj je tako v Rusiji. Stalin vpraša na

fronto, kako stoji. "Tovariš Stalin, slabo je". Tako pride nazaj. To je bilo tedaj pred Moskvo. Ampak "Bogomolov zmaja z glavo in pravi, da morajo reči: "Gospodin Bogomolov". Dolgi obrabi pri komunistih. Bogomolov pojasni, da je "tovariš" le za člane v armadi, drugače pa je precej "po starim". Glej jih — no — te Ru-se! Če tako gre naprej, bodo ob nedeljah še v cerkev šli! Malo poparjeni so bili navdušeni slovenski komunisti, drugi pa so se le malo tudi oddahnili, ker mnoge je spreletaval strah, ko bi Rusi prišli. Kako bo jutri, ne vem, neki znajo povedati, da ne bo hudo, ako pridejo ruski vojaki, malo hudo je bilo le za komuniste, ker so se morali vgrizniti v ustnice, ko ni bilo nič "tovariša", in je moral biti "gospodin", in prav tu v Ameriki znajo neki povedati, da bo strašno hudo, kadar bo prišla za ruskimi vojaki ruska policija, in je baje hudo pri policijski robi na Poljskem, v Rumuniji, Estoniji, Litvaniji... in baje povsod, kamor pride ruska policija. Mogoče, jaz nisem bil tam.

MEN WANTED

Essential War Industry
No experience necessary
Good working conditions

CENTRAL STEEL & WIRE CO.

2924 W. 51st STREET
Apply 9 A. M. to 5 P. M.

NAPRODAJ

KACZMAREK'S TAVERN
na 2300 So. Damen Ave., Chicago. Gostilna je dobro založena, je fino opremljena in ima električno refrigeracijo. Zada je stanovanje 6 sob. — Steam heat stoker. 2x

STALNO SLUŽBO

dobita ena Switchboard operatorica in ena stenografinja za delo v uradu. Dobra stalna služba, z dobro plačo in ugodne ure. Vprašajte pri ST. PAUL Federal Savings and Loan Association, 2116 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

PRODAM

3-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe; centralna kurjava. Nahaja se na Harding Ave. in 22 cesti. Cena je \$9,000;
2-stanovanjsko zidano hišo po 5-6 sob; centralna kurjava; najemnina \$110 na mesec. Nahaja se na 24. cesti in Lawndale Ave. Cena je \$12,700;
3-stanovanjsko zidano hišo; centralna kurjava; najemnina \$140 na mesec. Nahaja se na Millard Ave. Cena je \$9,950;
80 akrov farmo, 60 milj iz Chicago. Dobra zemlja. Cena je \$6,500;
120 akrov farmo in poslopje; slovenska naselbina v Holton, Mich. Cena je \$2,800.
15 akrov farmo in poslopje v dobrem stanju; nahaja se 20 milj od Chicago, blizu Lemont, Ill. Cena je \$6,300.
Za pojasnila se obrnite na
ANTON JORDAN
3741 W. 26th Street, Chicago, Ill. Telefon Rockwell 9659.